

Svit

életeket ment

ÁLLAMI SZŰRŐPROGRAM
A RÁKMEGELŐZŐ ÁLLAPOT,
A VASTAG- ÉS VÉGBÉLRÁK
SZŰRÉSÉRE ÉS KORAI
FELISMERÉSÉRE

Ideje, hogy önmagára is gondoljon.

A vastag és végbél rák – a lappangó gyilkos

Szlovéniában évente vastag és végbélrákban kb. 1600 ember betegszik meg. Sajnos sokan közülük a rák miatt elhaláloznak – mert a betegséget nem sikerült időben felfedezni. Erre a rákra az a jellemző, hogy éveken át fejlődik a szervezetben, nem okoz panaszokat, amikor azonban megjelennek a betegség tünetei, akkor már a betegség előrehaladott állapotban van és a gyógyítás folyamata is nehézkes.

A vastagbél és végbélrák nem csak hogy teljesen gyógyítható, ha időben felfedezik, hanem meg is előzhető, ha felfedezzük és eltávolítjuk a bél nyálkahártyáján keletkezett rákmegelőző elváltozásokat, polipokat.

A külföldi és szlovén szakemberek sokéves tapasztalatai azt mutatják, hogy a vastag és végbél rák terhe nagyban csökkenthető, ha rendszeresen vizsgáljuk a **széklet rejtett vértartalmát**. Ez a vizsgálat ugyanis lehetővé teszi a polipok felfedezését és eltávolítását, valamint a betegség kezdeti fázisának felismerését, amikor a betegség teljesen gyógyítható.

2009 óta Szlovéniában folyamatos a Svit Program, amely az 50 és 74 év közötti nőket és férfiakat szólítja meg.

A Svit Programban való részvételt fedezi az ön alap egészségügyi biztosítása, ugyanis a program kivitelezésének költségeit az Egészségbiztosítási Pénztár fedezi.

A Program az Egészségügyi Minisztérium védnöksége alatt zajlik, kivitelezője pedig az Országos Népegészségügyi Intézet.

A rendszeres ellenőrzéssel – teszteléssel megmentheti egészségét és életét!

NE DOBJA EL A MEGHÍVÓT- VEGYEN RÉSZT A TESZTELÉSEN!

A VASTAGBÉL ÉS VÉGBÉL RÁK NAGYON GYAKORI, ALATTOMOS BETEGSÉG, AMELY SOK ÉVEN ÁT, TÜNETMENTESEN

Az elmúlt években a Svit Program segítségével sokaknál fedeztünk fel polipot vagy rák megelőző állapotot, olyanoknál, akik álmukban sem gondolták, hogy milyen betegségben szenvednek. Ők tudják leginkább tanúsítani, milyen fontos szerepe van a Svit Programnak, amely sokak életét megmentette.

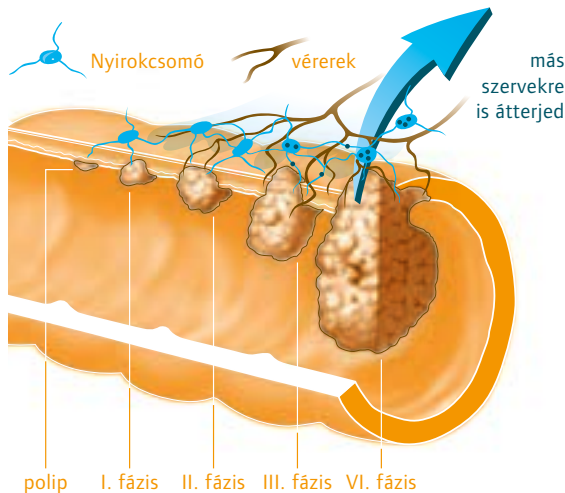
Amikor megkaptam a Svit Program meghívóját, egy ideig haboztam, mielőtt a részvétel mellett döntöttem. Az elvégzett tesztek kimutatták, hogy az eredmény pozitív. Vért találtak a székletben! Ma egészséges vagyok, két gyermekem van, és ha nem vettem volna részt a tesztelésen, az ő életük is másként alakult volna. Akkor is, ha talán a tesztelés kicsit kellemetlen, fontos hogy részt vegyünk rajta, mert különben esetleg már késő lesz.

Az egészség megőrzésének érdekében érdemes magunknak is tenni valamit. Szerencsére egészséges vagyok – a Svit Programban azonban rendszeresen részt veszek, mert egészséges is szeretnék maradni. Ha ismerjük annak a módját, hogyan tudjuk elkerülni az alattomos veszélyt, akkor az egyedüli okos döntés, hogy ennek érdekében cselekedjünk is.

Milyen a betegség lefolyása

A vastag és végbél rák veszélyezteti úgy a férfiakat, mint a nőket. Ez a rák leggyakrabban a rákot megelőző állapotból, polipokból fejlődik ki. A veszélytelen polip sejtei az évek múlásával elrákosodhatnak. A betegség lassan és alattomosan fejlődik ki. **Ha a rák csak a polipot támadja meg, akkor egyszerűen eltávolíthatjuk őket és onkológiai kezelésre a legtöbb esetben nincs is szükség.** Ha azonban a betegség tovább fejlődik és a vérereken, nyirokcsomókon keresztül elterjed az egész szervezetben, a kezelés igen nehézkes és sokszor már nem is sikeres. Ezért olyan fontos, hogy a vastagbél elváltozásokat minél előbb felfedezzük!

A vastagbélrák fejlődési fázisai

Az említett rák kialakulásának kockázatát növelik: a bélrendszer krónikus gyulladása, családi hajlam a polipok kialakulására, dohányzás, alkoholfogyasztás, kevés mozgás, kiegyensúlyozatlan táplálkozás, túlsúly, túl sok vörös hús fogyasztása.

Ki a legveszélyeztetettebb

A vastag és végbél rák kockázata a korral növekedik. A legtöbb beteg az 50 éven felüliek közül kerül ki. A betegség sajnos megtámadhatja a fiatalabb korosztályt is.

Különösen veszélyeztetettek:

- azoknak a személyeknek a vérrokonai, akik 60 éves koruk előtt (apa, anya, testvér) vastag vagy végbél rákban betegedtek meg,
- a krónikus bélgyulladásban szenvedő betegek és
- azok a betegek, akiknél már fedeztek fel polipokat.

MIVEL A TESTBEN KELETKEZETT ELVÁLTOZÁSOK NEM VÉREZNEK ÁLLANDÓAN, NAGYON FONTOS, HOGY KÉTÉVENTE RÉSZT VEGYEN A SVIT PROGRAMBAN. ÍGY MEGNŐ ANNAK AZ ESÉLYE, HOGY AZ ESETLEGES VÉRZÉST IDŐBEN FELFEDEZZÜK.

Amikor édesanyám megtudta, hogy vastagbél rákja van, azonnal elkezdte az intenzív kezelést, amely 2 évig tartott. Alternatív gyógyítási módokat is igénybe vett. Sajnos késő volt. Elvesztettem édesanyámat, még 20 éves sem voltam. Hiszek abban, hogy ha megfelelőbb életvitelt folytatott volna és lehetőség lett volna megelőző vizsgálatra, még ma is velem lenne.

Katja Lihtenvalner

Hogyan kapcsolódhat be a Svit Programba

1. Minél előbb töltse ki és írja alá az önkéntes részvételről szóló Nyilatkozatot és küldje el a Svit Központba.
2. Ha megfelel a szűrőprogramban való részvétel feltételeinek, postán kapni fog két széklet minta vételre szolgáló készletet. Odahaza, a mellékelt útmutatás szerint levesz két székletmintát, amelyeket a mellékelt borítékban postán elküldi címünkre.
3. A Svit Program központi laboratóriumában elvégzett vizsgálat kimutatja, van-e a székletmintában vér.
4. A vizsgálat eredményét kb. egy héten belül postán kapja meg.

Ha a székletmintában nem találunk vért, akkor az eredmény **negatív**.

Ez azt jelenti, hogy nagy valószínűséggel a bélrendszerben nem történik semmi szokatlan – a tesztelésre újból majd két év múlva kap meghívót, majd minden két évben, 74 éves koráig. Sajnos egyetlen vizsgálati mód sem teljesen megbízható, ezért szükség van arra is, hogy állandóan figyelemmel kísérjük egészségi állapotunkat, különösen a székelést.

A Svit Program megmentette az életemet, mert a program munkatársai nagyon kitartóak voltak; ezért nagyon hálás vagyok nekik. A kolonoszkópiás vizsgálat után megállt az idő, a rák diagnózisa lassú léptekkel érkezett. Utána azonban már minden nagyon gyorsan történt: kórház, operáció, leletek. Alig tudtam felfogni, mi is történi velem. A sors keze, hogy a legszörnyűbb változat nem következett be. Ne dobják el a meghívót, mentse meg az életét ön is!

Melyik tünetek utalnak arra, hogy a bélrendszerben kóros elváltozásokra került sor

- Látható vér jelenléte a székletben,
- A székelés módjának megváltozása (nagyon vékony széklet, székrekedés, amelyet hasmenés követ, fekete színű széklet),
- Erős, ismétlődő hasfájás,
- Nem tervezett estsúlycsökkenés.

HA A LEÍRT TÜNETEKET ÉSZLELI, AZONNAL FORDULJON VÁLASZTOTT KEZELŐORVOSÁHOZ.

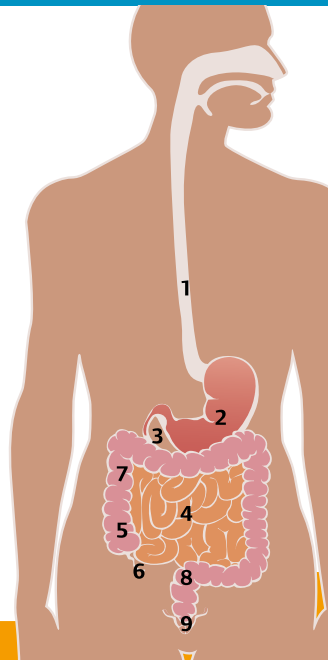
Mi történik, ha a székletben vért fedezünk fel

Ha a Svit Programban elvégzett vizsgálat eredménye **pozitív**, ez arra utal, hogy a székletmintában vért találtunk. Ez még nem jelenti azt, hogy önnek rákja van, csak azt, hogy a bélben bevézés történt. Ezért meg kell állapítani, miért jelent meg vér a székletmintában.

A vastagbél alapos vizsgálatát, amelynek segítségével megállapítható a vérzés oka, kolonoszkópiának hívjuk.

A vérzést leggyakrabban a bél nyálkahártyáján keletkezett polipok idézik elő, amelyekből az évek folyamán rák alakulhat ki. Valójában egy időzített bombáról van szó, ezért el kell távolítani őket.

1 nyelőcső; 2 gyomor; 3 patkóbél;
4 vékonybél; 5 vakbél; 7 vastagbél;
8 végbél; 9 végbélnyílás

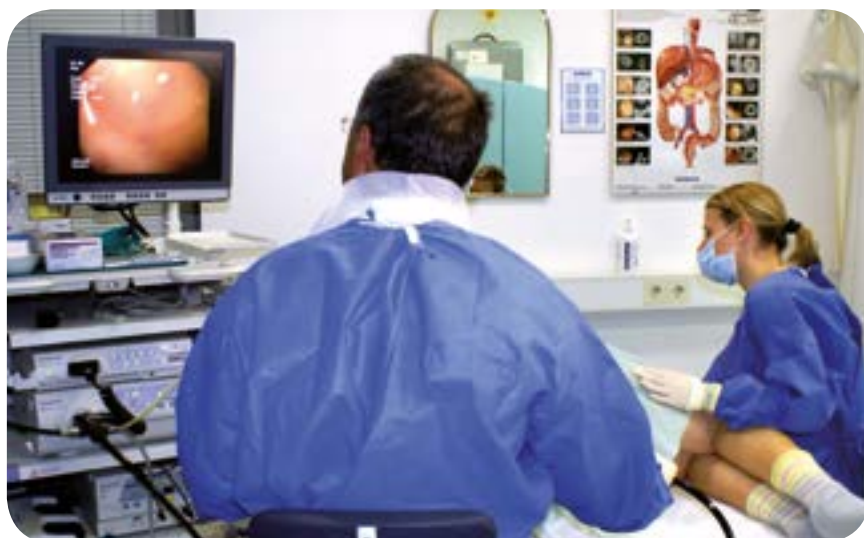

Kolonoszkópia

A Svit Program eddigi tapasztalatai azt mutatják, hogy a programba becsatlódott páciensek kb. 6% - nál fedezünk fel vért a székletmintában. Azoknak, akiknél rejtett vért mutat ki a széklet vizsgálat, tehát az eredmény pozitív, azt ajánljuk, hogy vegyen részt a kolonoszkópiás vizsgálaton. A vizsgálatot végző szakorvos egy ujj vastagságú, kamerával ellátott hajlékony cső segítségével átvizsgálja a bélrendszert, amelyet előzőleg jól megtisztítottunk. Ha az orvos polipokat fedez fel, akkor már a vizsgálat során általában eltávolítja. Ez a művelet teljesen fájdalommentes. A levett szövetmintákat alapos mikroszkopikus vizsgálatra is elküldi.

Ha szükség van kolonoszkópiára, akkor előzőleg fel kell keresni kezelőorvosát. Közösén fognak a vizsgálattal kapcsolatos tervet készíteni. A vizsgálatot a Svit Programban résztvevők számára a Programközpont szervezi. Fel kell hívnia a Svit Program hívóközpontját és telefonon meg fogja beszélni, hogy mikor kerül majd sor a kolonoszkópiás vizsgálatra az Szlovénia szerte kijelölt és meghatalmazott szakorvosi rendelőkben. Olyan diagnosztikus központokról van szó, amelyek a vizsgálatok elvégzéséhez szükséges legszigorúbb minőségi elvárásoknak megfelelnek.

A vizsgálat kissé kellemetlen, de a legtöbb ember számára fájdalommentes.

Mi van akkor, ha kiderül, hogy rákról van szó

Ha a részletes vizsgálat kimutatja, hogy a bélben rákos elváltozások vannak jelen, akkor azonnal elkezdődik a kezelés. A kezelés folyamata kitűnő onkológus szakemberek vezetése alatt történik a beteg kezelőorvosával karöltve.

A mai orvosi ismeretek és kezelési módszerek lehetővé teszik, hogy a vastag vagy végbélen keletkezett rákot teljes egészében meggyógyítsuk. Ennek feltétele a kór időbeni felismerése. Minél előbb – annál jobb!

A SVIT PROGRAM BEVEZETÉSE ELŐTT SZLOVÉNIÁBAN CSAK A VASTAGBÉL RÁKOK 12 %-ÁT SIKERÜLT IDŐBEN, A KORAI SZAKASZBAN FELFEDEZNI – A SVIT PROGRAM KERETÉN BELÜL PEDIG A RÁK 70%-ÁT SIKERÜL OLYAN KORAI SZAKASZBAN FELFEDNI, HOGY ONKOLÓGIAI KEZELÉSRE NINCS IS SZÜKSÉG.

NE FÉLJEN TESTE BELSŐ VILÁGÁTÓL! VEGYEN RÉSZT A TESZTELÉSEN !

A széklet rejtett vértartalmának rendszeres tesztelése nagyon fontos befektetés az egészségbe. Ezért olyan fontos, hogy a Svit Programban részt vegyen minden alkalommal, amikor meghívót kap.

Az elvégzett kolonoszkópiás vizsgálat kimutatta, hogy több, nagyméretű polip van a bélrendszeremben. A szűrőprogram nélkül ezt nem tudtam volna meg, hiszen panaszmentes voltam. Bizonyára rossz vége lett volna a dolognak. A Programnak köszönhetően mosolyogva nézhetek a jövőbe. Remélem, hogy az én tapasztalatom arra ösztönöz másokat is, akik esetleg még tétováznak a Programba való bekapcsolódást és a kolonoszkópiát illetően. Mindenképpen tegyék meg az első lépéseket és védjék meg egészségüket!

Amalija Falež

Mit tehetünk, hogy ne betegedjünk meg

- Rendszeresen vegyünk részt a Svit Programban és más szűrőprogramokban is.
- Döntsünk az egészséges életvitel mellett. Mozogjunk sokat, őrizzük meg normális testsúlyunkat, táplálkozzunk egészségesen.
- Szokjunk le a dohányzásról, a káros alkoholfogyasztásról és más káros szokásokról.
- Kísérjük figyelemmel testünk működését, és ha bélpanaszok jelentkeznek, menjünk el kezelőorvosunkhoz.
- Másokat is buzdítsunk hasonló magatartásra.

A Svit Programnak köszönhetően tudtam meg, hogy rákos vagyok és sikerült legyőznom a gyilkos kórt. Mindenkinék, aki megkapja a meghívót, azt ajánlom – vegyen részt a Programban! Csak egy kis jóindulatra van szükség, hogy meggyőződhessen egészségi állapotáról. Ez a megelőzési program, amelyre lehetőséget kaptunk, felbecsülhetetlen értékű.

Marija Lili Gričar

Amióta Szlovéniában folyamatos a Svit Program, sok rákos elváltozást időben, korai szakaszában tudunk felfedezni. Az ilyen betegeknél az operáció kevésbé kockázatos, a betegség prognózisa pedig sokkal biztatóbb. Ezért ne dobják félre a megelőző programba kapott meghívót, hiszen az életét mentheti meg!

Prim. dr. Franc Jelenc,
Klinikai főosztályvezető

A rákmegelőző elváltozások, vastag és végbélrák korai felfedezésének országos programjáról

A Svit Program egy országos szűrőprogram, amellyel a rákot megelőző elváltozásokat korai szakaszában felfedezhetjük és ez által csökkentjük a vastag és végbél rák kialakulásának veszélyét és növeljük a már rákos betegek életkilátásait.

A Program kivitelezését a szlovén Egészségügyi Minisztérium és a szlovén Egészségbiztosítási Pénztár teszik lehetővé. A Programban való részvételt fedezi az alapszintű egészségügyi biztosítás. A Program meghívóját az 50 és 74 év közötti férfiak és nők kapják meg. A Programban végzett tesztelésre két évente kerül sor, 74 éves életkorig.

A Svit Program egy minőségi egészségügyi szolgáltatás, amely követi az Európai komisszió ajánlásait és figyelembe veszi a modern orvostudományi ismereteket, valamint a legsikeresebb megelőző programok tapasztalatait, amelyeket a rákmegelőző elváltozások, vastag és végbél rák korai felfedezése területén szereztek a szakemberek Európa országaiban és világszerte. A Svit Program biztosítja a Program keretén belül végzett szolgáltatások minőségét, a szűrési és diagnosztikus folyamatoktól a felfedezett rák gyógyításáig.

A programba és a széklet rejtett vértartalmát szolgáló vizsgálaton való

részvételre minden két évben küldünk meghívót. A széklet minták vizsgálatát a Svit Program központi laboratóriumában végezzük egész Szlovénia részére. A pozitív leletről folyamatosan értesítjük a résztvevőket és a kezelőorvosokat. A negatív eredményről csak a résztvevőket értesítjük. A választott kezelőorvosokat évente egyszer értesítjük minden olyan betegükről, akik részt vettek a programban.

A kolonoszkópiát külön erre a vizsgálati módszerre szakosodott belgyógyászok – gasztroenterológusok és sebészek végzik a külön erre a célra szervezett központokban egész Szlovénia területén. A szövetminták vizsgálatát hisztopatológus szakorvosok végzik. A betegség kezelésében különböző egészségügyi központok szakorvosai vesznek részt.

A Svit Program szakmai minőségét a Programtanács kíséri figyelemmel, amelyben elismert, különböző területekre szakosodott szakorvosok vesznek részt. A Svit Program fő kivitelezője az Országos Népegészségügyi Intézet, aki a programot szervezi és koordinálja. A Program közvetlen kivitelezésében pedig több egészségügyi intézmény szakdolgozói vesznek részt egész Szlovénia területén.

A Svit Programmal kapcsolatos további információkat az alábbi címeken kaphat:

- minden nap 9 és 14 óra között felhívhat bennünket telefonon a Svit Program hívóközpontjában: 01 620 45 21;
- írhat a Svit Program címére, p.p. 241, 1001 Ljubljana, vagy e mailre: svit@nijz.si , küldhet faxot: 01 620 45 29;
- keresse fel a Svit Program honlapját, www.program-svit.si;
- keresse fel a körzeti egészségházat, ahol Svit Program kontaktpontok működnek a megelőzési központokban;
- Keresse fel választott kezelőorvosát.

Kérésére a Svit Program szakmai anyagát magyar és olasz nyelven is rendelkezésére bocsátjuk. Hanganyagot és szlovén jelyelvel készült szakmai tartalmat a program honlapján találhat, www.program-svit.si; ahol más hasznos és érdekes információkat is talál.

Reméljük, hogy már eldöntötte és részt fog venni a Svit Program tesztelésén.

Annak reményében, hogy bölcs döntést fog hozni egészsége érdekében, szívélyesen üdvözljük.

A Svit Program munkatársai

Nacionalni inštitut
za **javno zdravje**

Center Svit
P.P. 241, 1001 Ljubljana
telefon 01 620-45-21
telefaks 01 620-45-29
svit@nijz.si
www.program-svit.si